

අසේවනා ච බාලානං - පණ්ඩිතානං ච සේවනා
 පූජා ච පූජනීයානං - ඒතං මංගල මුත්තමං

පූජ්‍ය මාවරලේ සන්තින්ද්‍රිය හිමි

ප්‍රකාශනය - ලිඛිස් බෞද්ධ විහාරය

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් වසර 2500 ක් ඉක්මවා ගොස් ඇති මේ කාලවකවානුවේ එම බුද්ධ දේශනාවන් ම නැවත නැවතත් අපේ ජීවිතයන් වෙතට ලංකර ගන්නෙමු. එම බුද්ධ දේශනාවන් තුළින් අපගේ මෙලොව ජීවිතය මෙන්ම පරලොව ජීවිතය ද සාරවත්ව තබාගැනීමට බොහෝ මාවන් විවර කරදෙන ලදී. බුදුන්වහන්සේ දේශනාකරණු ලැබුවේ මෙලොව ජීවිතය සාර්ථකව නිවැරදිව සතුටින් ගතකරන පුද්ගලයා සසර ද සුවපත් කරගන්නා බවයි. “ ඉධ මොදකි පෙච්ච මොදකි - කත පුඤ්ඤො උභයත්ථ මොදකී ”

ලබාගත හැකි, උගත හැකි මාර්ගයන්, උපදේශයන් බොහෝ ය.

ඒවා අතරින්

- මහා මංගල සූත්‍රය
- සිඟාලෝවාද සූත්‍රය
- පරාභව සූත්‍රය
- වසල සූත්‍රය

- කාලාම සූත්‍රය
- මිත්තානිසංස සූත්‍රය

වැනි තවත් බොහෝ සූත්‍ර දේශනාවන් මිනිසාගේ ජීවිතයේ දියුණුව කෙරෙහි බලපාන සාර්ථක දිවිපෙවකකට අවැසි දහම් කරුණු දේශනාකොට ඇත.

මෙම සටහන තුළින් අපගේ ජීවිතයේ ප්‍රධානතම සම්බන්ධතාවයක්වන ‘මිනිසා සහ මිතුරු ආශ්‍රය’ පිළිබඳව අදහස් කිහිපයක්ම සාකච්ඡා කරන්නෙමු. මහා මංගල සූත්‍රය මඟින් මිනිසාගේ ජීවිතයේ සම්බන්ධතාවයන් කෙසේ ඇතිකරගත යුතු ද යන්නත් ජීවිතය මංගලයක් කරගන්නේ කෙසේ ද යන්නත් පළමුව ම පැහැදිලි කරනු ලබයි.

“අසේවනා ච බාලානං - පණ්ඩිතානං ච සේවනා”

“බාල දුර්ජන අසත්පුරුෂ පාපී පුද්ගලයන් ආශ්‍රයෙන් දුරුකරන්න. උගත් වියත් බුද්ධිමත් සත්පුරුෂ ධාර්මික පණ්ඩිත පුද්ගලයන් ආශ්‍රය කරන්න.”

මෙම දේශනාව තුළින් අප ආශ්‍රය කරන පුද්ගලයන් පැහැදිලිවම වර්ග කොට තෝරාගතයුතු බව දක්වා ඇත. නිරන්තරයෙන් අපවෙත සම්පවන පුද්ගලයන් පිළිබඳව විචර කරගත් ඇස් ඇතිව විමංසා බුද්ධියෙන් විචාරයට, විමසීමට ලක්කර එක්කොට ගතයුතු බව පෙන්වාදෙනු ලබයි. මෙමඟින් පැහැදිලි කෙරෙනුයේ බාල දුර්ජන ආශ්‍රයෙන් ජීවිතයේ පරාජයත් උසස් බුද්ධිමත් සත්පුරුෂ ආශ්‍රයෙන් ජීවිතයේ දියුණුවත් ලැබෙන බවයි. නොවිඳවා විඳින ජීවිතයකට සත්පුරුෂ ආගමනය වැදගත් ම සාධකයකි.

මිත්‍ර ආශ්‍රය පිළිබඳව පැහැදිලිව ම දැකිය හැකි සූත්‍රයක් වන්නේ සිගාල සූත්‍රය හෙවත් සිගාලෝවාද සූත්‍රය යි. මෙම සූත්‍රය මඟින් අප ආශ්‍රයට ගන්නා මිතුරන් වර්ග දෙකක් වශයෙන් දක්වා ඇත.

★ පාප මිතුරන්

★ කල්‍යාණ මිතුරන්

මෙලෙසින් පැහැදිලිව දක්වා සිටින්නේ මිතුරා මිතුරෙකු ලෙසින් සැලකීමේ දී ඔහු කෙබඳු කෙනෙකු ද යන්න නිවැරදිව හඳුනාගෙන කටයුතු කළයුතු බවයි. අපගේ ජීවන පැවැත්ම මනාව දියුණුකර ගැනීමට සාරථකව පවත්වා ගැනීමට උදවු උපකාර කරනු ලබන මිතුරන් හා අප විනාශය, පරිහාණිය දෙසට රැගෙන යන මිතුරන් ලෙසින් මෙම මිත්‍ර කණ්ඩායම් දෙක වෙන් වෙන්ව දක්වන්නේ ද අප කෙරෙහි වූ සැබෑ කරුණාව නිසාම ය. එමෙන් ම මෙම දේශනාවන් කිසි විටක අපට මෙම කාලයට නොගැලපේ යැයි ඉවත් කිරීමට, බැහැර කිරීමට, තර්ක කිරීමට, ප්‍රතිකේෂ්ප කිරීමට කිසිවෙකුට නොහැකිය. මෙමඟින් පෙන්නුම් කෙරෙනුයේ බුද්ධ දේශනාවන්හි අකාලික ගුණය යි.

අප නිතර සමාදන්වන නිත්‍ය සීලයවන පංචශීල ප්‍රතිපත්තිය මගින් මනා අවධියෙන් යුතුව දෛනික කටයුතු සිදුකරන්නේ නම් කල‍්‍යාණ මිත්‍ර සම්පත්තිය වර්ධනය වනවා මෙන්ම සෑම දෙනෙකුම ප්‍රිය කරන්නෙකු ද වේ. එසේම එවිට අපි

- ★ සැමට ගරු කරන්නෙකු වීම
- ★ සැමදෙනාම ගරු කරන්නෙකු වීම
- ★ සැමගේ අයිතීන් රකින්නෙකු වීම
- ★ සැමට කරුණාව දක්වන්නෙක් වීම
- ★ සැවොම සමඟ සුහදව සිටින්නෙක් වීම
- ★ සැමට විශ්වාසවන්තයෙකු වීම

වැනි උදාර ගති ලක්ෂණයන්ගෙන් යුක්ත වූවෙකු බවට පත් වේ. මෙකී සෑම දෙයකටම මිතුරුකම මහෝපකාරී වේ.

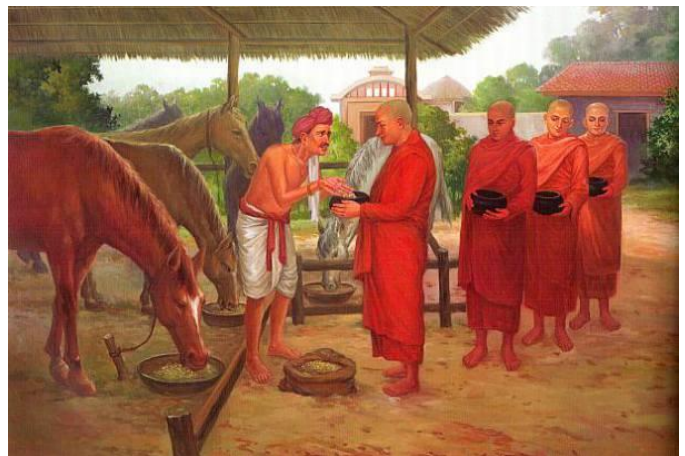
“ විරුළු මූල සත්තානං

නිශ්‍රෝධමිව මාලුකො

අමිත්තා නප්පසහන්ති

යෝ මිත්තානං න දුහතී ”

මිත්තානිසංස සූත්‍රයේ දී දැක්වෙන්නේ මිතුරාගේ විශ්වාසය රකින මිතුරාට ද්‍රෝහි නොවන පුද්ගලයා සුලං ආදියෙන් විනාශ නොවන මනාව මුල් ඇදී හොඳින් වැඩුණු විශාල නුග රැඹක් මෙන් සෑම අයුරින්ම ආරක්ෂාවන බවයි.

බුදුන්වහන්සේ සිගාලෝවාද සූත්‍රයේදී සිගාලක ගෘහපුත්‍රාට මැනවින් පෙන්වාදෙනු ලබන්නේ මෙම දෙපිරිස හොඳින් හඳුනාගත යුතු බවයි.

“ ඡ ඛො මෙ ගහපති පුත්ත ආදිනවා පාපමිත්තානුයොගෙ යෙ දුත්තා යෙ සොණ්ඩා යෙ පිපාසා යෙ නෙකතිකා යෙ වඤ්චනිකා යෙ සාහසිකා තායස්ස මිත්තා හොන්ති තෙ සහාය ඉමෙ ඛො ගහපතිපුත්ත ඡ ආදිනවා පාපමිත්තානුයොගෙ.....”

මෙම සූත්‍රයේ දී පාපි මිතුරන් නිසා අපට අත්වන ඉරණම අවාසි තත්ත්වයන් පෙන්වාදෙනු ලබයි. අප පාපි අයෙකු වුවහොත් අප වටා එක්රොක් වන්නේ ද එවැනිම පිරිසකි. අප බුද්ධිමත් වුවහොත් අප වටා එක්වන්නේ එවැනිම බුද්ධිමත් පිරිසකි. ඒ ඒ කුලකයට ගැළපෙන පිරිස් එකතුවන්නේ ඊට සමාන අයුරින්ම ය. ඉහත් සූත්‍ර පාඨයෙන් ඒ බව මොනවට දැකිය හැකි වේ.

“ගෘහපති පුත්‍රය’ පාපි මිත්‍ර ආශ්‍රයෙන් දෝෂයෝ 06 ක් අපට සිදු වේ. පාප මිත්‍ර ආශ්‍රයෙන් අප ද දූ කෙලියෙහි ලොල් වූවෙක්, කාන්තා ලෝලියෙක්, මත්පැනට ලොල් වූවෙක්, මිනිසුන් රවටන්නෙක්, වංචාකාරයෙක්, සභාසික අපරාධ කරුවෙක් බවට පත් වේ. එවන් අයම යහළුවන් වේ. ගෘහපති පුත්‍රය මේ පාපි මිත්‍ර ආශ්‍රයෙන් ලැබෙන ආදීනවයන් ය.”

- ★ යමෙක් දූ කෙලියෙහි යෙදේ නම් - ඔහු ළඟට එවන් මිතුරන්ම එකතු වේ
- ★ යමෙක් කාන්තාවන්ට ලොල් වූයේ නම් - ඔහු ළඟට එවන් මිතුරන්ම එකතු වේ
- ★ යමෙක් නිහර මත්පැන් බොන්නේ නම් - ඔහු ළඟට එවන් මිතුරන්ම එකතු වේ
- ★ යමෙක් නිහර අනුන් රවටන කෙනෙක් නම් - ඔහු ළඟට එවන් මිතුරන්ම එකතු වේ
- ★ යමෙක් අන් අයට වංචා කරන්නෙක් නම් - ඔහු ළඟට එවන් මිතුරන්ම එකතු වේ
- ★ යමෙක් සභාසික අපරාධ කරන්නෙක් නම් - ඔහු ළඟට එවන් මිතුරන්ම එකතු වේ

මෙසේ මඩ වලක සිටින, මඩම නාමින් සිටින අය දිහා බලමින් ඉන් ඉවත් නොවී අපද එයටම බසින්නේ නම් අපට අත්වන්නේ ද එම ඉරණමම ය. මේ සමාජයෙහි අප හැසිරෙන්නේ යම් අයුරකින් ද අපගේ චරිතය ද ඒ අයුරුම වේ.

“ න ජච්චා වසලෝ හෝති
න ජච්චා හෝති බ්‍රාහ්මණො
කම්මනා වසලෝ හෝති
කම්මනා හෝති බ්‍රාහ්මණො ”

මිනිසාගේ පිරිහීම හෙවත් වසල ගති පිළිබඳව අග්ගික භාරද්වාජ බමුණාට බුදුන්වහන්සේ දේශනා කරන ලද්දේ උපතින් කිසිවෙකු වසලයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් නොවන බවත් ඔහුගේ ක්‍රියාවෙන්ම වසලයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් වන බවයි. එනම් අප උසස් පුද්ගලයෙකු හෝ පහත් පුද්ගලයෙකු වන්නේ අන් අයෙකු නිසාවත් අන් දෙයක් නිසාවත් නොව අපගේ ම ක්‍රියා කලාපය නිසාම ය.

“ සුද්ධි අසුද්ධි පඤ්ඤානං - නාඤ්ඤං අඤ්ඤා විසොධයෙ ”

‘තමා පිරිසිදු වීම හෝ අපිරිසිදු වීම සිදුකරගන්නේ තමන්ම ය. අනෙකෙකුට එය කල නොහැකි ය.’

සත්ත්ව ලෝකයේ සියළු සත්ත්වයින් අතරින් මිනිසා ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ උසස් වන්නේ ඔහුට සෑම කටයුත්තක්ම සිතා බලා නැවත නැවත මෙතෙහි කොට සිදු කළ හැකි බැවිනි. සෑම දෙයක්ම අධ්‍යනය කොට ඉවසා, විමසා, නිවැරදිම දේ කළ හැකි බැවිනි.

නමුත් අද වන විට සත්ත්ව ලෝකයේ උසස් යැයි සම්මත මිනිසා තිරිසන් සතුන්ටත් වඩා නීච, අධම, පහත් තත්ත්වයට පත්ව ඇති අයුරු කෙසේ නම් අමතක කරන්නද? මේ තත්ත්වය මිනිසා විසින් සිදු කළා යැයි පවසන්නේ අප අපවම අමතක කරය. නමුත් එහි සැබෑව නම් එය සිදුකරන්නේ මිනිසා නොව අපම ය. අප නිවැරදි වූ විට මිනිසා නිවැරදි වේ. අප සන්ථක වැරදි අපම සඟවා ඒ සියල්ලක්ම මිනිසුන් කළා යැයි ස්වකීය අතැඟිලිම දිගුකොට පවසන්නට එකී මිනිසාම වන අප නිතරම පුරුදු වී සිටිමු.

සත්පුරුෂයනි, පින්වතුනි’ අප ගෙවා දැමූ මේ 2019 වර්ෂයේ අප ළඟ තිබූ නොයෙක් වූ අඩුපාඩු මඟහැර ගනිමින්, අප සිතට හුරු වූ පුරුදු වූ සතුරු සිතුවිලි මිතුරු සිතුවිලි කරගනිමින් අඳුරු මාවත් ආලෝකමත් කරගනිමින් රුදුරු විත්ත ශක්තීන් සොඳුරු සිතුවිලි බවට හරවාගනිමින් තැවුණු සිත් සනසමින් රිදුණු සිත් පිනවමින් දුක්බර සිත් සුවපත් කරමින් අමිහිරි මතක අමිහිරි කටයුතු සුමිහිරිව සකසමින් පිංබරව මෙත් සිත්ව නිකසලව නිකළැල්ව කුසල් සිතින් ලැබුවාවූ 2020 නව වසරට තුටු සිතින් නැවුම්ව පා තබමු.

“සබ්බ පාපස්ස අකරණං

කුසලස්ස උපසම්පදා

සචිත්ත පරියොදපනං

ඒතං බුද්ධානුසාසනං”

‘සියළු සත්ත්වයින්’, සියළු පාපයන් නොකරන්න. කුසල් දියුණු කරන්න සිත පිරිසිදු කරගන්න. මේ බුදුවරයන් වහන්සේලාගේ දේශනය යි.

තෙරුවන් සරණයි.

පූජ්‍ය මාවරලේ සන්නිනදිය හිමි

ලීඩස් බෞද්ධ විහාරය